

DORIS  
LESSING  
Al cincilea  
copil

Traducere din limba engleză  
de Anca-Gabriela Sîrbu

POLIROM  
2026

În spatele lui, Harriet bombăni: „N-ai decât să ai tu multă răbdare, dacă ai chef!“, după care se muștră singură: „Ești o vacă și n-ai pic de tact“.

Toți oaspeții care veniseră de Crăciun au aflat vestea că Harriet e însărcinată – era o greșeală, firește... dar acum toți se bucurau chiar foarte tare, fără îndoială... Numai Dorothy îi răspundea fiecăruia: „Ce-ar fi să vorbești doar în numele tău!“. Oaspeții s-au solidarizat chiar mai mult decât de obicei. Harriet nu avea voie să gătească, să facă treabă în casă, absolut nimic. Toată lumea trebuia să o servească pe ea.

Fiecare nou-venit era șocat în prima clipă, când auzea vestea, apoi încerca să glumească. Dacă Harriet și David intrau într-o odaie în care câțiva oaspeți erau prinși într-o discuție aprinsă, aceasta înceta în prezența lor. Schimbau între ei păreri acuzatoare. Meritul lui Dorothy în a ține această gospodărie pe picioare era unanim recunoscut. Se mai discuta și despre cheltuielile foarte mari la care trebuia să facă față salariul lui David, care, până la urmă, nu era chiar mare. Se făceau glume pe seama modului în care, foarte probabil, va primi James vestea. Apoi începeau tachi-nările. David și Harriet erau felicitați pentru

fertilitatea lor și se glumea pe seama influenței pe care ar fi avut-o dormitorul lor. Cei doi reacționau la glume relaxat. Dar în toate aceste ironii era o notă critică și oaspeții se uitau la soții Lovatt altfel decât se uitaseră altădată. Atmosfera de calmă hotărâre și pace netulburată care-i adunase la un loc, care făcuse ca însăși casa să se înfiripe și care-l chemase pe fiecare dintre ei din alt colț al țării, ba chiar al lumii – James venea din Bermude, Deborah din Statele Unite, până și Jessica promisese că va veni pentru scurt timp –, toată această atmosferă, indiferent din ce se alcătua ea, această provocare adresată vieții, care în trecut fusese privită cu respect (însoțit de ciudă sau de generozitate), dădea acum la iveală reversul medaliei în faptul că Harriet, palidă și fără chef de musafiri, stătea întinsă în pat, apoi cobora ferm hotărâtă să ia parte la petrecere și, nefiind în stare să facă față, se întorcea în dormitor; în răbdarea și îmbufnarea lui Dorothy, care muncea din zori și până-n seară și adesea până târziu în noapte; în felul sâcâitor în care copiii cereau mereu să li se acorde atenție, mai ales micul Paul.

Angajaseră o altă fată din sat, recomandată de doctorul Brett. Ca și celelalte trei, aceasta era drăguță, leneșă, nevăzând nimic

din ceea ce trebuia făcut dacă nu i se atrăgea atenția, revoltată de volumul mare de muncă pe care-l presupunea prezența a patru copii. Dar se simțea foarte bine în compania atâtor persoane care nu făceau nimic altceva decât să stea de vorbă, în atmosfera primitoare a casei și, nu după mult timp, fata se integrase în grup, luând masa alături de ei și nefăcând nimic; găsea că e foarte firesc să fie și ea servită. Toți știau că, atunci când minunata petrecere va lua sfârșit, tânăra va găsi o scuză și va pleca.

Și petrecerea chiar s-a sfârșit, ceva mai repede decât de obicei. Nu doar Jessica (îmbrăcată în haine de vară de la care singura abatere era o jachetă subțire) își aminti că promisese să mai facă vizite și altora. Jessica o luă repede din loc și Deborah odată cu ea. James plecă și el imediat. Frederick avea de terminat o carte. Bridget, eleva pierdută în admirație, o găsi pe Harriet în pat, apăsându-și stomacul cu palmele, cu fața scaldată în lacrimi, gemând de o durere pe care nu o putea descrie, și rămase atât de șocată încât începu și ea să plângă și spuse că știa că totul era prea frumos ca să poată dura și se întoarce la mama ei, care tocmai se recăsătorise și care nu și-o dorea deloc pe fiica ei.

Fata angajată ca ajutor plecă acasă, iar David se gândi să caute la Londra o asistentă de profesie. Dar nu-i dădea mâna să angajeze una, așa că James îi promisese că o va plăti el. Numai până mai prinde puteri Harriet, spuse el – arătându-se neobișnuit de cârcotaș, James își exprima clar părerea că Harriet își alesese singură modul de viață și că nu era normal să aștepte ca alții să-i acopere nota de plată.

Numai că n-au găsit o asistentă: toate își doreau să plece în străinătate însoțind familii cu unul sau doi copii sau să rămână în Londra. Orășelul acesta, cei patru copii existenți și cel care avea să vină pe lume le tăiau tot elanul.

În schimb a venit să o ajute pe Dorothy verișoara lui Frederick, Alice, care era văduvă și care trecea printr-o perioadă cam proastă. Alice era emotivă, iute, agitată, ca un cățeluș din rasa terier. Avea trei copii mari, avea nepoți, dar spunea că nu vrea să fie o povară pe capul lor, lucru care o determinase pe Dorothy să facă unele comentarii cam acre pe care Harriet le-a interpretat ca fiind acuzatoare. Nu era prea plăcut pentru Dorothy să aibă în preajmă o femeie de vârsta ei cu care să împartă poziția de autoritate, dar nu avea încotro.

Harriet părea absolut incapabilă de a face vreo treabă.

S-a dus din nou la doctorul Brett, căci nu putea dormi, nu se putea odihni din cauza vioiciunii copilului nenăscut care parcă încerca să-și deschidă cu forța drumul spre lume.

— Ia uitați-vă, spunea ea arătându-i cum abdomenul ei se umfla, fremăta, se liniștea. *Cinci luni!*

El îi făcu obișnuitele analize și-i spuse:

— E într-adevăr mare pentru cinci luni, dar nu anormal de mare.

— Ați mai avut un caz asemănător? întrebă Harriet, iar glasul ei suna tăios, arțăgos și doctorul îi aruncă o privire îngrijorată.

— Am mai văzut copii vioi, răspunse doctorul scurt.

— Atât de vioi? La cinci luni? insistă ea, iar doctorul refuză să-i răspundă direct, ceea ce ea consideră a fi o lipsă de onestitate.

— Am să-ți dau un sedativ, spuse el.

Pentru ea. Dar ea îl vedea deja ca pe un mijloc de a calma copilul.

Apoi, fără a îndrăzni să-l consulte pe doctorul Brett, a început să ceară calmante de la prieteni, de la surorile ei. Nu-i spunea

lui David câte calmante lua, era pentru prima oară când îi ascundea ceva lui David. După ce lua calmantul, fătul se liniştea cam o oră și ea se bucura de un răgaz în care zbuciumul și lupta încetau. Starea ei era atât de proastă încât de multe ori plângea de durere. David o auzea noaptea gemând sau scâncind, dar nu-i oferea alinare, căci era clar că acum îmbrățișarea lui nu-i mai era de niciun ajutor.

— *Ah, Doamne!* exclama, gema sau mormăia ea și apoi se ridica brusc sau cobora iute din pat și ieșea din cameră, îndoită de durere, încercând să scape de chin.

David nu-i mai puneă mâna pe burtă, ca altădată, când voia să se facă părtaș la trăirea ei, căci ceea ce simțea acum acolo era un lucru căruia el nu-i putea ține piept. Era de neconceput ca o făptură atât de mică să dea dovadă de o asemenea forță înspăimântătoare; și totuși așa era, iar din tot ce spunea el nimic nu ajungea până la Harriet, care parcă era posedată de diavol, se depărtase de el în această încleștare la care el nu putea lua parte.

Se întâmpla ca el să se trezească în toiul nopții și să o găsească străbătând camera de la un capăt la altul în întuneric, ore în șir. Când reușea să se întindă în